

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI

Avrupa Yeşil Mutabakatı

Avrupa Birliği (AB), 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı [Avrupa Yeşil Mutabakatı \(AYM\)](#) ile 2050 yılında iklim-nötr ilk kıta olma hedefini ortaya koymuştur. AB, tüm politikalarını iklim değişikliği ekseninde yeniden şekillendireceğini açıklamıştır. Sanayiden finansmana, enerjiden ulaştırmaya ve binalardan tarıma uzanan bir dizi alanda AB politikalarında kapsamlı değişiklikler öngören Yeşil Mutabakat, Tek Pazar'ın tesisinden bu yana AB'nin en büyük girişimlerinden birisidir.

Bu kapsamda, AB'nin iklim, enerji, arazi kullanımı, ulaşım ve

vergilendirme

politikalarının 2030 yılına kadar 1990'daki seviyesine kıyasla %55 emisyon

azaltımı sağlanacak şekilde gözden geçirilmesi için "Fit for 55 (55'e Uyum)"

mevzuat değişikliği paketi Avrupa Komisyonu'nca 14 Temmuz 2021'de

yayımlanmıştır.

Paketin uluslararası ticareti etkileyecek en önemli unsurlarından birisi,

dünyada ilk kez uygulamaya konulacak olan Sınırdaki Karbon Düzenlemesidir

(SKDM/CBAM).

1 Ekim 2023 itibariyle yürürlüğe giren düzenlemeye ilk etapta demir-çelik,

çimento, alüminyum, gübre, elektrik ve hidrojen ürünleri dahil edilmiştir.

Uygulama kapsamında, 1 Ocak 2026 tarihine kadar olan geçiş döneminde, AB'ye

ithal edilen söz konusu ürünlerin üretimi aşamasında salınan karbon emisyonları

ile üretim süreçlerinde kullanılan elektriğin üretiminden kaynaklı (dolaylı)

emisyonların raporlaması yapılacaktır.

1 Ocak 2026 tarihinden itibaren başlayacak asıl uygulama döneminde ise ithal

ürünlere gömülü emisyonlar için, AB'de yetkilendirilmiş ithalatçılar tarafından

AB Emisyon Ticaret Sistemi (ETS)'ndeki haftalık karbon fiyatları dikkate

alınarak karbon ücreti ödenmeye başlanacak, SKDM'nin 2026 sonrası dönemine

yönelik uygulama esaslarına ilişkin ikincil düzenlemeler geçiş dönemi içinde

yürürlüğe konulacaktır

Yeşil Mutabakatın ana unsurlarından bir diğeri ise ilgili tüm ürün mevzuatına etki edecek olan döngüsel ekonomidir. AB, hammadde temini aşamasından ürünlerin üretimi, tüketimi ve atık yönetimine dair döngüsel bir yaklaşım ile yeni kurallar getirileceğini açıklamış, elektronik ve bilişim teknolojileri, piller ve araçlar, ambalaj, plastikler, tekstil, yapı ve inşaat, gıda, su ve besinler öncelikli sektörler olarak belirlenmiştir.

Yeni

Eko-Tasarım Tüzüğü Taslağı ile ürünlerin daha dayanıklı, tamir edilebilir, karbon emisyonu düşük, zararlı kimyasallardan arı, geri dönüştürülebilir olmasına yönelik AB düzeyinde ortak kurallar belirlenmesi, bu doğrultuda ürünlerin AB piyasasına arzı için karşılması gereken standartların sürdürülebilirlik ekseninde şekillendirilmesi, ürüne ilişkin söz konusu bilgilerin tüketici, piyasa gözetimi otoriteleri, geri dönüşüm sektöründe kolayca ulaşılabilir olmasını sağlamak üzere ürüne eşlik edecek "dijital ürün pasaportları" geliştirilmesi, zorunlu yeşil kamu alımları kriterleri getirilmesi amaçlanmıştır.

AB tarafından açıklanan Atık

Sevkiyatı Tüzüğü Taslağı ile ,AB bir taraftan üçüncü ülkelere kontrolsüz atık ihracatını kontrol altına almayı hedeflediğini açıklarken, diğer yandan AB içindeki mevcut atıkların bir kaynak olarak

ekonomiye
kazandırılması ve döngüsel ekonomi hedeflerinin
desteklenmesinin amaçlandığı
görölmektedir.

Kaynak;

<https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat>

yer almaktadır.